Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) cộng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

S.THỨ 1022 — NGÀY THỨ TƯ 14 DÉCEMBRE 1921 — NGÀY 16 THÁNG MƯỜI MỘT ANNAM NĂM TÂN-DẬU — N.MƯỜI 14

DIRECTEUR — PROPRIETAIRE: NGUYỄN VĂN-CỦA
TELEPHONE 29
Adresse télégraphique: LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	nước-nhà	nước-ngoài
Một năm	12$00	... 15$00
Sáu tháng ..	6 50	... 8 00
Ba tháng	3 50	... 4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn
(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)
閩新省六 報日中南
JOURNAL QUOTIDIEN
NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'adresser à Saigon:
aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
à Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn
à Paris: chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Troschet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tho, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ But.

MỘT TAY THƯỢNG-LƯU ÁNG-LÊ

Lord Northcliffe

Đại danh chủ bút nhựt-trình, đặng hội Namkỳ Báo-chương hậu tiếp

Saigon, Kinh-đô, Nam-kỳ, là một tỉnh thành rộng lớn trong cõi; so với các tỉnh thành khác thì đã đặng nổi danh thắng cảnh từ xưa; nên chi, người các nước mới đành cho là tiểu Paris, Kinh-đô của Á-đông Pháp-quốc. Xét kỹ, chẳng phải là không xứng đáng. Thật Saigon là tiểu Paris, hằng quyến những khách sang lại vãng.

Những khách sang ấy, tưởng khi trí người chưa lãng cho đến đỗi quên, như đức Đông-cung Nga-quốc, sau tức vị xưng đế hiệu là Nicola II, trị vì cho tới năm 1915-16 là năm Âu-châu đã nổi cơn khói lửa, Nga-quốc đợi cử hùng binh, hiệp với Pháp mà chiến tranh cùng Âu-Đức, Tưởng đặng cầm giềng mối nước mà lo dàu cật với Pháp, đánh cho đến cùng, đặng mà tảo trừ cuồng khấu, bốn-bể đặt an, dựng Công-lý, nhân-quyền, cho trăm họ gội nhuần cam lộ; đè dâu, mãng có lọ ngoài mà quên trong, con giặc với tôi loàn, sanh nội biến mà thì quán trăm tường.

Như Đức Hoàng-đế Thành-thái; như đạo chiến - thuyền Hồng-mao; tính lại trong mấy lần ấy, lần nào Saigon cũng tiếp đãi hằng hòi, lễ bày trọng hậu.

Mới bữa qua đây lại tiếp Đô-Thống Joffre là tướng độ nhứt anh hùng, danh chấn thiên-hạ, một tay quẩy ấn. Thống-soái Đồng-minh, khiến tướng điều binh, trù tàng khử bạo. Thử xét coi cái phần trách nhậm ấy lớn-lao là bao, nặng-nề là bao nhiêu? — Theo ý tôi tưởng, cái gánh vác ấy sức lớn và nặng chẳng thua gì trái địa-cầu ấy, mà một tay của ngài một cánh tay của ngài chở nổi, để đặng an bang tế thế, dựng nên Công-lý nhân-quyền; lại làm cho bốn-bể đều yên, vững đặt thái-bình thiên-hạ.

Tài cang-giáp đương ấy, dám hỏi có sánh đặng với ông Tử-Lang đời Hán mà chịu tiếng khen: « Đông-giang nhứt tự, phò Hán cửu đỉnh », chăng? Thao-lược dường ấy, có bì nổi với ông Phạm-trọng-Yêm, về lời tặng: « Hung trung tàng sổ vạn giáp binh, ấy chăng?

Đô-thống Joffre chưa giá tứ Saigon mà đã bước lên xe đi Nam-van, kế lấy tàu *Latouche Tréville* chở khách Hồng-mao đem đến. Ấy cũng là một vị khách sang. Ấy là Công-tước Northcliffe, cũng là đấng tài ba lỗi lạc; vì ngài là tay viết báo đại danh, nhờ một cái ngọn bút đào mà đặng vun Hồng-mao êm phong công-tước. Thật cái ngọn bút của ngài giúp nước đã lắm công. Chẳng cần kể hết cho nhiều, lấy một trận bút của ngài vẫy vùng trong cơn đại nào Âu-châu, giúp cho Sir Edward Grey giựt ngược nước Hồng-mao trở theo Pháp-quốc.

Dường ấy, tài kinh luân của ngài chẳng bì với Vương-hi-Chi mà chịu tiếng dời khen: « Tào-thiên quân » hay sao? Dường ấy, há chẳng gợi ngài là tay thật đa yêu vì Pháp-quốc sao? Dường ấy, há chưa xứng đáng một mặt khách sang cho xứ Saigon hậu đãi sao? Dường ấy, há chẳng vinh hạnh cho bọn viết báo, đặng một người bạn đồng-nghiệp qui-giá đến thế sao?

Thật là hay, thật là tài, rất đáng tao nhân mặt khách cho xứ Saigon hậu đãi.

Đô-thống Joffre là vỏ sĩ, Công-tước Northcliffe là văn tài; nếu công ấy tài nầy mà chẳng đặng tiếp đãi theo bực tưởng thắng trận Marne của ta, là bởi công-tước Northcliffe ngoài da, chẳng phải là trong ruột; song đó chẳng phải là sự bảo ta ngờ ngợ, không thèm vì tới. Nên tiếp đãi công-tước Northcliffe cho xứng với tấc lòng của ngài đã yêu vì Pháp-quốc và để ân cho ngài còn về còn nhớ ngày hôm nay, đặng còn trông cây cái ngọn bút thần của ngài bôi bỏ sự hiềm hóa của Anh với Pháp trong lúc sau nầy đây, vì chỗ hai nước không đồng ý kiến.

Ấy là phần công, tưởng cho Saigon nầy không dợi nhắc nhở. Còn về phần tư, vẫn biết Công-tước Northcliffe là tay Chủ-bút và Chủ-báo đại danh bên nước Hồng-Mao, hội báo-chương Nam-kỳ há chẳng nhìn là đồng nghiệp? Thật là bạn đồng nghiệp thiện tài; ngài đã sang đến nước mình, mình há chẳng tỏ tấc tình tương lân tương ái?

Xét vậy đến, hội Nam-kỳ báo-chương, buổi chiều bữa qua, 13 Décembre, đã thỉnh ngài đến *Continental Palace* mà khai chước tửu điền, để gọi lễ mằng đồng-nghiệp.

Sáu giờ chiều bữa thứ ba, 13 Décembre, tại trong một phòng Continental Palace là nơi đặt bày tiệc rượu, ngài tiết trang hoàn, những hội viên, như là:

MM. De Lachevrotière và Nguyễn-văn-Của, Phó chủ hội:

Le Roch, Marquis, Camille Devillar, Chủ-báo và Chủ-bút Opinion.

Paul Canavaggio, Cao-hải-Đề, Chủ-Báo và Chủ-bút Nông-Cổ-Mín-Đàm.

De Lachevrotière, Darrigade, Vabois, Garance, de Laroche, Chủ-Báo và Chủ-bút Impartial.

Lê-thành-Tường, Tổng-lý và Chủ-bút Echo Annamite.

Leydet Chủ-bút Courrier Saigonnais.

Chính Quản-lý Tribune Indigène. Nguyễn-văn-Của, Nguyễn-tử-Thức và Lê-hoàng-Mưu, Tổng-lý và Chủ-bút Lục-Tỉnh Tân-Văn.

Đúng sáu giờ mười lăm, xe Công-tước Northcliffe đi với thơ-ký tư và một vị trưởng quân thủy, Hồng-mao, vừa tới.

Hai ông Phó hội trưởng tiếp vào, chào mằng hết mỗi vị hội-viên rồi phân ngồi chủ khách. M. de Lachevrotière đọc một bài diễn-văn, kể hết công trình của Công-tước Northcliffe ra vịnh bút báo chương từ thuở ngài mới 23 tuổi đầu, là năm ngài ở học-đường tốt nghiệp xuất thân, bỏ hoạn lộ mà theo đàng tự-do ngôn luận, để gọi lời của hội Báo-chương Nam-kỳ mằng ngài đến viếng.

Dứt lời nội tiệc diễn vỗ tay; Công-tước Northcliffe liền đáp tạ; nhưng rủi vì ngài không thông thạo tiếng Langsa, nên khi ấy ngài thổ thiệt mà xin cáo lỗi. Ngài chẳng nói chi đặng nhiều, duy để đặng mấy lời cảm ân liệt - qui hội viên và kính chúc cho Pháp-quốc.

Tuy vậy mà là lời chơn thật của ngài, nên khi ngài dứt lời, ai nấy đều vỗ tay và trỗi tiếng chúc mằng cho ngài bình an qui thể.

Bấy giờ, cùng nhau ăn uống, vui cười chuyện vãn không cùng; tới sáu giờ bốn rưỡi, bữa mới lãm, Công-tước Northcliffe mới từ giã ra về, hội viên đồng đưa đón.

Công tước Northcliffe lên xe đong ruỗi rồi, chư qui hội viên mới lần lần lui gót.

Bổn báo lược thuật mấy điều, để gọi chúc mằng kính đến công-tước Northcliffe và cầu xin cho ngài đặng an vui trong những ngày lãm khách. *Welcome!*

L. T. T. V.

ĐÔNG-PHƯƠNG SANH SẮC

Một người thao-lược đầy mình
Một người to gan trong thế-giới
Vì nhơn loại
Bình công-lý
Hai vai xem nhẹ giang-san
Danh chấn hoàn-cầu
Con trai nước Đại-pháp
Quan Đô-Thống Joffre.

Mấy năm khói lửa lầy-lừng, xương chất chật trời tây, mau tuồng tràng biển Thái. Con bầy giờ, người trong thế-giới — ai lại không biết cái khi-số của vua Guillaume II muốn làm-thực thiên-hạ, để toàn-cầu. Người trong thế-giới, đừng nói liệt-cường như Anh, Mĩ, Nga, Nhựt v... v...; đây, như dân-tộc Việt-nam ta, khác biết bao khi - hậu, cách biệt mấy non sông, mà cũng ước ao — nằm tuyết ăn sương, chung xương đậu thịt cùng con trai Đại-pháp, cùng dân-tộc hoàn-cầu, xô lăn với cái khi-số Guillaume II, để bình v công-lý vậy.

Tức ngày 2 Août 1914, là cái ngày, cái tháng, cái năm của nước Đại-pháp mắc phải tai-nạn, nhơn-dân đồ-thán. Ôi thôi thôi! ai chẳng ghé gớm cho sự tàng-bạo tham-tàm của Guillaume II, đồ thành, tang lũy, giết tướng, đoạt cờ, thiên-hạ phân-oán, thế-gian kinh khủng.

Mà thật, đáng kinh đáng khủng thay cho lời nói của Guillaume II : « Dầu khó thế nào, ta cũng quyết ăn bữa cơm chiều cho được tại thành Paris ». (Je veux à tout prix dîner ce soir à Paris). Mà rồi tướng sao ? — không để cái lời nói đáng kinh đáng khủng ấy bay ra, thì rồi cũng có cái lời khán-sự lại một cách rất anh-hùng của Đô-Thống Joffre : « Bây không thể nào qua khỏi cửa ải ta ». (Vous ne passerez pas).

Mà thật, đến trận Lê Marne mới thấy gan một anh - hùng, lược - thao trùng-soái của Đô-Thống Joffre ta cho — làm cho quân nghịch tiêu-hồn tàng-đảm cơn bấy giờ vậy.

Trận La Marne nhằng sau, liệt-cường phân-chi, thiên-hạ hoan-tâm; Việt-nam ta cơn bấy giờ, dầu hài-đồng bảy tuổi, cũng được biết cái tên ông Joffre — mong trông thấy hình-dung, mong trông xem khí-số. Mà thật, nhơn-tâm thiên-lý chẳng trái gì.

Ngày 9 Décembre 1921, là ngày Chánh-phủ Nam-kỳ hoan-nghinh ngài, Tàu Montcalm cập bến Saigon, thiên-hạ trùng-trùng điệp-điệp; vui vẻ thay, đãi-chi thay! Tranh xem tướng mạo anh-hùng.

Chẳng, mới biết: Một thọ-tướng anh-hùng, tuổi ngon bảy chục, xông lên đột phá, trối mấy năm trời, bên miềng Âu-địa, danh-chấn toàn-cầu đây mà!

Trông ra khí-số khác phàm, hình-dung lầm-liệt. Song la có một đều, là Ngài không mặc sắc-phục nhà binh, chỉ lấy tấm gan anh-hùng đối cùng thiên-hạ.

Anh-liệt thay !
Hào kiệt thay !
Mấy thước hình-hài,
Trận La Marne ;
Tiếng dậy cũng nam, bắc, đông, tây.
Toàn-cầu có mấy ai ?

L. T. T. V.

Vô-tuyến điện

Tin Bordeaux ngày 5 Décembre 1921

Vấn-đề Phương đông

Báo Le Temps nói rằng các báo Anh, nhứt là tờ báo Daily Telégraph cho rằng Pháp-quốc ở với Tuyệt-kì rộng-rải quá-độ. Nhưng mà mới đây cũng tờ báo ấy nhắc chuyện sau nầy đáng chỉ rõ rằng chẳng những Pháp rộng lượng với Tuyệt-kì, nhiều nhà chánh sách Anh cũng có ý-tưởng ấy nữa.

Ông Lord Reading là vương-ngoại Anh ở bên Ấn-độ. Ngày kia các đại biểu đạo Hồi-hồi đến ra mắt ngài kêu oan về tình-hình áp-chế tại Phương đông như là sự ngoại-quốc đến kiến - diện tại thành Constantinople, sự sáp - nhập hai xứ Smyrne và Thrace về dân Gờ-rét và sự không cho Tuyệt-kì cai-trị hai thành La Mecque và Médine.

Dứt lời nội tiệc diễn vỗ tay ; Công-tước Northcliffe liền đáp tạ ; nhưng rủi vì ngài không thông thạo tiếng Langsa, nên khi ấy ngài thổ thiệt mà xin cáo lỗi. Ngài chẳng nói chi đặng nhiều, duy để đặng mấy lời cảm ân liệt - qui hội viên và kính chúc cho Pháp-quốc.

Tuy vậy mà là lời chơn thật của ngài, nên khi ngài dứt lời, ai nấy đều vỗ tay và trỗi tiếng chúc mằng cho ngài bình an qui thể.

Bấy giờ, cùng nhau ăn uống, vui cười chuyện vãn không cùng ; tới sáu giờ bốn rưỡi, bữa mới lãm, Công-tước Northcliffe mới từ giã ra về, hội viên đồng đưa đón.

Công tước Northcliffe lên xe đong ruỗi rồi, chư qui hội viên mới lần lần lui gót.

Bổn báo lược thuật mấy điều, để gọi chúc mằng kính đến công-tước Northcliffe và cầu xin cho ngài đặng an vui trong những ngày lãm khách. *Welcome!*

L. T. T. V.

Báo Le Matin nói rằng ông Saint-Aulaire trình cho ông Briand hay rằng ý ông Lord Carson muốn xin lập tại thành Ba-ri một hội nghị về vấn-đề Phương đông. Cứ báo ấy thời Chánh-phủ Pháp sẵn lòng bàn-nghị với ông Lord Carson để tính lập một hội-nghị để bàn chung các vấn-đề có quan-hệ với Pháp..

Chánh-phủ Tuyệt-kì

Ông Refet Pacha quyền Bình-bộ thượng-thơ được làm Nguyên-soái tổng-quản đạo binh Trak. Ông Djemal Pacha thăng Binh-bộ thượng-thơ.

Tin thành Angora

Chánh-phủ Tuyệt-kì định giao-dịch với Chánh-phủ Ukraine lại như cũ.

Tin Hồng-gờ-rí

Ông Bethlen đã làm cho các phe nghịch thuận nhau rồi. Ông sẽ lập tòa Nội-các. Ông sói rằng tin dồn rằng dân loạn tại thành Vienne là lời dối huyễn.

Tin thành Giơ-ne-vờ

Quan Sứ-thần Pháp ở Su-ích (Suisse) ban cho thành Giơ-ne-vờ (Genève) một miền mênh mông tỏ đâu chánh phủ Pháp tạ ơn.

Tờ hòa-ước A-lo-mân và Rũi-ri nay đã ký-nhận rồi,

Tin thành Bệt-lanh

Quan Thủ-tướng hỏ người đề làm hội-viên bên ấy-viện lập xin Chánh-phủ Reich xuất tiền trong sổ Thâu-xuất để bồi thường cho các nước Đồng minh.

Thành Munich

Phòng Nghị-viện bác đơn của hai phe « Độc-lập » và « Đồng-đẳng » xin ân - xá cho các tù-nhơn phạm về quốc-sự.

Thế-giới Tân-văn

Một cuốn-sách có ích nhiều :

« Một người thiện-nghệ cầm bánh xe-hơi »

Báo L'Illustration giới thiệu quyển « Một người thiện nghệ cầm bánh xe-hơi » nói rằng sách nầy rất có ích cho những người cầm bánh xe-hơi ; đâu cho những người chưa coi máy xe-hơi lần nào đọc nó cũng có lý-thú.

Tác-giả là ông Bandry de Saunier là một nhà bút-học cho nên văn chương có cao-kiến, lời luận theo mực-mẹo khoa học, tuy vậy mà dễ coi dễ hiểu.

Một người cầm bánh xe-hơi muốn cho khỏi sự rủi-ro nguy-hiểm thời phải gan-dạ, tỉnh-tao nghĩa là đừng có mỏi chút mỏi giản rồi rối trí mà mang hại. Giả như đi đến cổng xe-lửa, bị gặt cổng đóng cổng sớm một chút chẳng nên phiền ; giữa đường gặp chân trâu chân bò thả trâu bò đi lộn xộn đừng giận ; gặp xe bò hay là xe ngựa bỏ

Đông-Pháp Thời-sự

Nam kỳ

SAIGON

Vụ ăn trộm 450 đồng

Nguyễn-văn-Hai là chủ ghe bầu số 123, ở Bình-thuận (Annam) bị ăn trộm lấy hết 450 đồng. Y nghi cho một tên bạn là Trương-văn-Dương. Tên nầy mới bắt đặng trong một phòng ngũ ở đường Tổng-đốc-Phương số 77. Khi bắt thì nó mặc đồ hàng lụa mới, trong lưng có 8 đồng 5 chiếm. Ông cò hỏi nó chịu có ăn trộm của ấy và khai rằng thua cờ bạc hết một mớ lại bị tên bồi nhà ngủ là Ng.-văn-Thông, 18 tuổi, gạt mà lấy hết 80 đồng vì nó có nói thiệt với tên Thông rằng nó ăn trộm bạc của chủ nó, rồi Thông biểu nó chìa, nếu không thì kêu linh bắt. Bắt Thông hỏi nó chối hết. Xét lưng nó không có bạc tiền chi cả. Tuy vậy mà Ng.-văn-Thông cũng bị giải tòa cang vì tội chứa đưa gian và gái gẫm hầm đọa người mà lấy của.

Trương-văn-Dương cũng đã giao cho quan Biện lý !

Trộm một ngàn

Đêm 5 rạng mặt 6 tây, quân tử vào nhà ông Bốc-công-L... ở đường Lagrandière số 252, khiêng hết một cái rương có bạc vàng quần áo và đồ đạt giấy tờ đủ thứ. Ông L... mắc ngủ không nghe động địa chi cả. Sáng ra thức dậy mới hay, kiếm gặp cái rương ngoài đàm đất trống gần nhà ông. Chẳng cần nói cũng biết ăn trộm đã cay khóa lấy đồ đi hết còn cái rương không lại đó mà thôi. Nó lấy hết 700 đồng bạc, trang vật và đồ đạt chừng 300 nữa cho chẳng ngàn.

Thất sở

Lê-thị-Du ở nhà là trong đường hẻm Lanzarotte, vì nhà nghèo khó làm không đủ mà nuôi con, nàng rầu rĩ một đêm lên dây lấy dây lưng cột lên trính nhà làm võng thắt cổ mà thác, để lại năm đứa con, ba đứa còn nhỏ dại. Đến sớm đêm thằng con nhỏ khóc mà không nghe mẹ nó đỗ, chị nó lên Lê-thị-Năm, 25 tuổi, thức dậy mới thấy mẹ nó treo tòn ten đó mà thấy đã lạnh ngắt, nó mới đức dậy để xuống kêu la cầu cứu, mà cứu gì nữa đặng !

Thảm quá !

CHOLON

Chết chìm.

Mới với đăng thấy tên Ng-văn-Yang, 16 tuổi, là thợ sống ngang rạch Logôm mà chết. Chỗ lại nhà xác, hỏi bao rõ chôn:

Xe cán.

Bữa 4 décembre, xe kiểu số 10, Lê-văn-Ngo cầm cương, chạy tới ngã tư ga xe lửa, cán nhằm một người đón bà ngang đa dưới. Người đón bà ấy đem vào nhà thương.

Trộm áo quần.

Đêm 2 rạng mặt 3 décembre, Ng-văn-L.... ở An-hòi bị ăn trộm vào nhà lấy áo quần đáng 85 đồng. Lê-văn-Can, 48 bị bắt tra. Nó khai tên mấy đứa đồng lõa là Lê-văn-Bài kêu Bảo và Ng-văn-Qui kêu Hộ.

Áo quần bị trộm lấy đặng lại một mớ.

Trộm bếp-phơi.

Hôm 1er décembre, Trần-ngọc-A... ở Vĩnh-Phước, bị ăn trộm vào nhà một trong túi áo một trong phòng, lấy bết một cái bốp-phơi đựng 197 đồng 30, một cái giấy thuế thân và nhiều giấy tờ tư khác. A... nghi cho mấy đứa tớ là Ng-văn-Huynh và Ng-hữu-Tươi. Hỏi hai tên nầy chối dài, rằng không biết trong vụ ăn trộm.

Sở sen-đầm tầm kiếm mà không đặng chi cả.

Trộm nữa.

Trần-văn-H... ở chùtrợ, bị ăn trộm vào phòng ngủ quơ một mớ áo quần treo đó, giá đáng 5 đồng. Tài gia nghi cho mấy người làn cận, mà tầm kiếm đỗ mất không ra.

Hát xiết Fillis

Hồi hôm bạn hát xiết Fillis mới khởi hát, thiên-hạ Tây, Nam, chà-và, khách-trú đến coi đủ mặt. Hát lớp nào cũng hay, cũng lạ. Như lớp tên chà cưỡng một hơi 50 ly nước, uống rồi phùng ra như vòi rồng coi rất đỉnh đẹp; rồi lại nuốt vô miệng ba cái khăn ba màu khác nhau, khi nuốt vô rồi thì coi trính miệng cho mỗi người ngó thấy, chừng tên chà ấy mới hỏi: Ai muốn lấy thử khăn nào ra thì người móc khăn ấy ra không trật.

Kế đó người lại uống nước và nuốt vô ba con cá thia-thia sống vô bụng, làm thế mà mấy con cá cũng không chết. Nuốt vô rồi một lát người mới nhỏ ra từ con cá cũng còn sống. Thật là vậy và lạ vô cùng.

Đến sau người lại uống nước vô trước, kế uống ba chai dầu lửa. Rồi đó người mới lấy một cây đèn cây thắp rồi, người thổi ngọn lửa mà phụng dầu ra nó bắt cháy, coi ra thật là kỳ khôn thế nói, rồi đó dầu rót xuống đất nó bắt hơi lửa cháy phụng lên, người lại phụng dầu ra, nó bắt cháy thêm, đoạn hết dầu rồi tới người lại phụng nước ra mà tuốt tắt.

Việc là nầy tôi chắc rằng từ ngày đất Nam-kỳ ta có được coi hát xiết đến nay, chưa từng thấy việc lạ thường nầy.

Còn như dứa nhỏ bảy tuổi mà nó nhảo lộn cũng là đi thường.

Có coi rồi mới biết, còn nhiều việc lạ nữa.

Pierre DOC.

Lễ trần tiếp tới đây

Chương-trình về cuộc lễ sắp đi trần tiếp quan Đô-thống Joffre xem thế rất nên vui vẻ. Tinh lại vì, cuộc tưởng thắng trận Marne đến đây, nên khách quan tựu tới Saigon đông đủ. Tưởng chư qui khách cũng thừa lấy dịp mà mua những đồ chơi, đồ lễ vật là đồ tết cho trẻ, trong cuộc lễ Sanh-Nhựt và lễ Tết nầy cho chẳng không.

Vậy bổn-hiệu xin mời chư qui khách nhớ mà viếng tiệm bà *Chauvin* là tiệm mới tiếp trong chuyến tàu *Orénoque*, chở qua những xách hàng bạc, vành bích xách cũng bằng bạc, đồ ni-ngệ, đồ cần khâm, đồ sành, đồ bát, đồ đồng v. v. . .

Qui bà, qui cô xem đến lời rao của Bổn-hiệu sẽ chắc ý sao mình cũng lựa trong những đồ thêu, hàng, nhiễu, lế, đồ ren mình cần dùng và lễ vật dược thứ ý và vui nạp.

Lời ca điệu của Bổn-hiệu :

Bán đắt, thì bán rẻ,
Bán rẻ mới bán đắt.

CHAUVIN, 21, rue Catinat.

Trung-kỳ

HUẾ

Hại vì in trí

Ở làng K. L. có cô con gái con bà B. T. tuổi ấira hai tám, có tánh ưa làm lành, thường theo mẹ đi chùa nghe kinh cầu phúc, lại thường mua cá chim mà phóng sanh. Tuổi cao mắt hoa tai dức lành như chúng nó tránh chẳng đứng nổi dâu; phải nhảm hộ-niệm mà muốn tỏ lòng mình sót-sáng hộ-làm, lại còn cực trí mà giúp cho khỏi trái phép lịch-sự. Vì lại người khách cũng đi xe với mình gới mạng sống cho mình, chủ nên mình rước người ta đi mình phải bảo-tồn tánh-mạng người ta. Sớt vậy trước khi lên đường mùa giờ đón-hộ phải xem-xét máy-móc đầu mở xe của mình, hư đâu sửa đó, thiếu gì thêm nấy vậy. Việc rất cần-hệ chẳng nên bỏ-lộn.

Sách chẳng xuất hiện khan tờ đưa thế cũng hiếu có.

Hôm 17 Novembre tại An-hòa có xử tử mộ, người phạm tội kêu nhơn, có nghe tin một rủi chi em đi đến nơi đã xem thử. Cái mấy tội nhân thế nào mà lại nở phạm đến tội ác như thế, ý có tưởng tượng mạo nó sẽ là giống một con cọp con beo gì nên mới chúng nó mới chém đứng nổi đâu. Hễ chỉ một phép gì thời có một cái hình cũ-nghĩa. Xem hình không cũng đã biểu chẳng cần phải đọc đến bài vân. Báo Illustration có trích đăng một vài bản hình xem rất rõ-ràng để thiệt hành quả. Như đến ngã tư một cái xe chạy ngang, một cái chạy dọc thời xe nào ở tay mặt chạy qua trước, hoặc một cái chạy theo đường cái, một cái theo đường con, thì xe ở đường cái chạy qua trước. Tác-giả gửi đành-rành các sự xảy đến cho mấy người cầm máy xe-hơi: như là gặp vật chi cản lộ phải làm thế nào, muốn qua mặt một cái xe-hơi khác. một cái xe điện, một cái xe ngựa làm sao cho khỏi đụng-chạm, vân vân.

Theo như nói trên đây thời quyền sách nầy có ích cho dân Annam lắm. Vì từ ngày mà ta được thấy ở xe mình dùng xe hơi nhiều, ta lại thấy sự ngu-dại nhiều. Không có ngày nào là ngày không nghe xe-hơi đụng, hoặc hư-hại nhiều, hoặc hư-hại ít, hoặc có hại mạng người, hoặc làm cho người bị thương tích. Có thể cho nên nghe đến tên « xốp-phơ » mình người nương như là « sát nhơn ». Mà tưởng như vậy vì mấy chú « xốp-phơ » làm hơi giỏi, chạy mau, chạy khéo, làm cho đụng, người ngộ xe mang hại thì có khác chi muốn giết người đâu. Cho nên cuốn sách nói trên rất nhỏ cho người cầm bánh mà cũng cứ theo người ngồi xe nữa.

Trường tập-võ công như mà chưa có.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi vì thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu **Trái Đất**

có cái tâm độc ác ấy. Vì lòng cô cũng lấy làm thích xem một đứa bất lương đi bị hình phạt chẳng khác nào xem thấy một bức tranh Thập Điện ở các chùa về hình tội những kẻ tội ác đã bị phạt sao khi chết xuống âm ti.

Khi cô ra đến nơi, cùng vài ba người chị em đứng xem thấy đặc người tội nhân ấy rs, thì cô trông mặt nó chẳng phải là cô xanh vật gì ja khác, cũng một người như thường, thì cô đã có ý không muốn xem vì cũng có ít nhiều tử tâm không muốn trông thấy sự đỡ ác, nhưng nghiệt vì nàm ba người chị em cô ý xâm lại không cho vì mỉ; đến khi bọ khi chúng đã đứt thời cô nhâm mắt lại mà mê mẩn cả người không còn biết gì nữa. Tức thì về nhà thì cô khiếp sợ quá đến nỗi mắt cả tri khôn, ăn không ngon, mỗi khi nằm ngủ thì cứ thấy việc xử tử ấy hiện ra trước mắt, làm cho cô đã vì sự ăn trì sợ hãi mà hóa ra bệnh đau mê man đã bốn năm hôm. May sao ở làng gặp lành có người biết bệnh cô vì sợ mà đau, nên cô tặng cô một cang thảo-sa, để đeo vào trước ngực, và các mấy thang thuốc Ninh thần cho cô uống thời mới ngoài đau mà nay đã an hẳn vô sự. Ấy cũng vì cái cớ cầm giác của con gái dân ba thường yếu nên mới sinh ra lắm sự hại như thế, thật nên tập cho cô tánh bạo dạn kẻo làm khi ngộ sự thời hại biết là bao.

QUẢNG-NAM

Máy bay.

Một chiếc thủy-phi-cơ hay theo bờ bể Đông-pháp tự Bắc chí Nam, đã bay qua hết phận tỉnh Quảng-Nam hồi 4 giờ 40 chiều hôm 21 Novembre. Bay không cao lắm, chỉ độ một nghìn thước mà mau lắm, mỗi giờ đi có vài trăm kilométres, có lẽ lối hôm ấy sẽ ghé xuống Qui-nhơn mà nghỉ.

Máy bay đi từ Hanoï đến Saigon đã đi nhiều lần nhưng chưa có chuyến nào đi đường bể. Mới có chuyến này là một.

Con người kỳ lường.

Thầy trợ D. bổ đến nhà ai, khi rs về người trong miệng thầy đọc lâm thâm một câu và lấy tay rờ tìm kiếm điểm những vật tùy thân. Hỏi thời mới biết rằng thầy ấy bổ đi đâu, trong mình có đem theo vật gì, thì đặt ngay ra một câu cho thuộc lòng, hễ khi ra đi thì đọc để cho nhớ mà kiếm điểm khỏi bỏ quên bỏ sót.

Con người kỳ lường thay!

Khí hậu

Năm nào đến tháng này là tháng mưa gió lạnh lẽo, có khi mưa hàng 2, 3 tháng, mưa đến nỗi thái đất, đồ đạt trong nhà ẩm-ướt mốc-meo, mà năm nay lạ thay! Đã có hơn mười ngày nay nắng chang chang, khí trời mát mẻ, quả nửa đêm mới có hơi lạnh. Khí hậu trong năm này và năm ngoái coi có bề chỉ đổi đi nhiều lắm. Phong tục đổi, nhân vật đổi, thời tiết khí hậu cũng đổi tưởng đó cũng là lòng trợi vậy.

Tin bão lụt phía nam xứ Trung-kỳ

Các tỉnh phía Nam xứ Trung-kỳ từ đêm hàng novembre đến nay đã phải lâm trận ut và bão cho uên đường sá lâm khúc hưng hồng lâm cho trở ngại sự vận tải hành khách và thư tin và phải hao phí công của rất nhiều đỗ tu chỉnh lại; hiện nay các xe ôtô chở thủ đã chạy được cách phía Bắc tỉnh Qui-nhơn 20 kilométre đến Bình-định. Chừng 20 ngày nữa thì chạy được tới phía Bắc tỉnh Phá-yên, tại tỉnh ấy sự tu bổ đường sá rất là cần kíp nhứt là ở mấy đèo Varella.

Bắc-kỳ

HANOI

Sẽ khuyết ba ông Hội-viên trong thành phố

Ông Phạm-duy-Tốn. Hoàng-Kim-Bảng và ông Hoàng-quang-Hương là Hội viên thành phố Hanoï nay sẽ đi cuộc Đấu xảo ở Marseille vậy thành phố Hanoï sẽ phải bầu ba ông hội viên khác để thế cho ba ông ấy trong khi sẽ tạm khuyết trong một thời kỳ phỏng chừng 6 tháng

Trường Thái-Y-Viện.

Những ông có tên sau nầy mới thi đỗ ngạch thầy thuốc ngạch Y-Tế:

Nam-Kỳ: M. M. Lê-hưng Long. Trần-văn-Miêng. Trần-văn Tư. Nguyễn-hoà-Nhã. Lê-văn-Lang. Phạm-văn-Chi. Nguyễn-văn-Trinh.

Trung-Kỳ: M. M. Hoàng mông-Lương. Dương-đình-Liễu. Nguyễn-hữu-Thi.

Cao-Miên: M. Đỗ văn-Phát.

Trung-Hoa : M.Chong.

Bốn quán có lời mừng mấy ông đi trúng tuyển.

Kỳ thi bằng-cấp Vật-lý-học và Vạn-vật-học

Sáng hôm 21 Novembre tại trường Thái-y-viện đã bắt đầu thi bằng Vật-lý hóa-học và Vạn-vật-học (Sciences physiques, Chimi-ques et naturelles). Học-sinh có hai người vào thi là những người đã có bằng Tú-tài Tây rồi, theo học cho hết cái kỳ hạng đề sau nầy thi Y-khoa tiến-sĩ.

Trường kỹ-nghệ

Trường kỹ-nghệ nay mới mở một lớp dạy làm ren. Có cô giáo người Tây chuyên dạy, học trò từ 8 tuổi tới 42 tuổi, học 4 năm thành nghề sẽ được bổ ra làm trợ giáo. Học trò học đến năm thứ ba thôi được ăn lương tháng từ 3 đồng đến 4 đồng.

BẮC-NINH

Nhà thơ-viện của hội Khuyến-học

Hội Khuyến-học tuy mới lập chưa được bao lâu mà hôm sáo cũng có người đến nhà thơ-viện của hội mà xem sách và học, thật là một điều quí hóa vậy.

Thể thao

Đấu cầu

Hội Giadjinh và hội Etoile Bleue muốn cho trong ngày lễ rước ông Đô-thống Joffre có sự vui tại vườn bỏ-rô, jadin có mượn sân Cercle mà đấu, bắn chiều thứ sáu.

Bốn giờ đã thấy bốn phía rào, người ta đến chực mà xem đông nức.

Bốn giờ rưỡi đúng thì nhập cuộc. M Garance cầm phần giám cuộc giùm.

Vô chơi chẳng đầy mười phút đồng-hồ mà Giadjinh đã ăn đặng hai bàn. Coi bộ ai ai cũng đem lòng khi đã hội Etoile Bleue, và tưởng cho sẽ thua it nữa là hãy tâm bàn. Song bên Etoile Bleue chẳng rằng chi rảng chơi tận tình, giây phúc gỡ đặng một bàn.

Giadjinh ăn hai bàn, E. B. ăn một bàn. Chừng chơi lại, M. Mât giao trái cầu cho M. Tài, M. Tài đá vô giữa. M. Lâm muốn đội đầu cho ra,song chẳng đặng; trái cầu lại lọt trở về goal, lâm cho thầy giữ cửa hở cơ không ngăn kiếp.

Giadjinh ăn 3 bàn, E. B. ăn 1 bàn. Kế đó nghỉ nửa giờ.

Hai bên giải lao; chừng nhập cuộc lại chơi rất hay. Trái cầu qua lại thường thường. M. Triêm. chạy góc trái cầu E. B. đem trái cầu xuống, gặt MM. Phú và Thơm rồi đá ngay trước goal. M. Rớt chận lại mà đá lọt vào lưới.

Giadjinh ăn bù bàn ; E. B. ăn 2 bàn. Bên Giadinh sợ bên Etoile Bleue gỡ đặng nữa nên nỗ lực, trong giây phúc mà ăn đặng thêm hai bàn : 1 bàn của M. Tài đá lọt vào góc, và 1 bàn bên Etoile Bleue bị phạt trước sân goal.

Giadjinh ăn 5 bàn, E. B. ăn 2 bàn. Còn có năm phúc thì mãng giờ, song bên Etoile Bleue quyết gỡ nữa, nên rảng hết sức. M. Thanh giao trái cầu cho M. Quá, chạy góc mặt. M. Quá đá ngay trước goal, M. Rớt chận, rồi đá lọt vào lưới nữa.

Cuộc đấu cầu nầy ai có đi coi đều đặng teoi lòng. Cách chơi coi rất phải, mà lại lẹ làng. Hàng nghỉ bên Giadjinh sắp như vậy thiệt là đáng đồng lâm. Song nếu M. Qui và chơi bên Tândinh thì đấu đã ai chẳng chẳng bằng.

Bên Giadjinh thì MM. Gông, Thơm, Mói, Tài và Phú hay hơn hết; bên Etoile Bleue, năm người tiền phuông là MM. Triêm, Rót, Thanh, Luân và Quá đều đáng khen ngợi. MM. Tiên Thi, Nhiều và Tâm đứng hậu tập, cũng đáng nhiều lắn gắp rút. MM. Lâm và Kim chơi rất tận tình, chừng mà sẩu thiếu sức chưa quen chỗ mình nên chưa đặng hay, song đáng khen vì sự gan dạ.

Phải chi bữa đó có M. Thiệt hay là M. Liêng thì vui lắm. Song thôi chớ M. Lâm thì sự ăn thua trongcuộc đấu cầu nầy phải khác hơn.

Cuộc đấu cầu phía Annam

Chiều chúa nhựt 11 décembre :

Tại sân Aux Mares : Cholon và Union Cholonnaise hưởi, 0 á 0. M. Biểu làm giám cuộc.

Tại sân bỏ-rô : Tirailleurs Annamites án Donai Sport năm bàn, 6 à 1. M. Métras làm giám cuộc.

***

Chiều chúa nhựt 18 décembre:

Hội Cholon sẽ đấu với hội Tân-định tại sân Aux Mares, và hội Cho-quán sẽ đấu với hội Donai Sport tại Citadelle.

Ngày 14 Décembre 1921
VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Đồng mua
Khai nước.	0 71
Ngân hàng Đông-Pháp.	0 71
Ngân hàng Hongkong Shanghai.	0 75
Ngân hàng Chartered	0 75

GIÁ BẠC ARGENT EN TAI LONDRES

Bởn mai

Tại Paris ngày 13 Décembre 1921

	Trả mắt	Trả kỳ
Ngân hàng Đông-Pháp .	34 7/8	34
Ngân hàng Hongkong Shanghai.	34 7/8	34
Ngân hàng Chartered.	34 7/8	34

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 13 Décembre 1921

Ngân hàng Đông-Pháp.	81.30
Ngân hàng Hongkong Shanghai	81.30
Ngân hàng Chartered	81.30

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 13 Décembre 1921

Và lợi 5 %.		55.7. 20	Và lợi 5 %. 1920	92 75
Và lợi 5 %.	1918	92 20	Và lợi 6%. 1920	94 00
Và lợi 4 %.	1918	82 20		

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Chợlớn bao trả lại giá một trăm bì tô

Vinhlong.	4.60 à 4.65
Gò-công.	4.75 — 4.85
Hải - sâm.	4.85 — 4.75
Sóc - trăng.	4.75 — 4.60
Nam - vang.	4.15 — 4.00
Giá thường thường lực trung.	4.80 — 4.65

Giá gạo chở đến tàu không tính thuế suất công bao lấy hoặc giá một trăm kilô

Gạo Annam nº 1 20%, đầu, tb	9.10
Gạo Khai-bân nº 2 40%.	8.60 — 8.20
Gạo Java nº 2 50%.	7.20 — 7.80
Tấm.	6.10 — 6.30
Cám.	2.60 — 2.65

Thịt bò

Giá mỗi kí-lô. — Phi-lê 1 đồng — Khuyng-sườn sẩn (côte-plates) 0 80 — Ngực 0 60 — Vai 0 80 — Xương chân 0 40.

Lòng bò

Giá mỗi kí-lô. — Lòng bò 0 20 — Lòng bò con 0 10 — Gan bò 0 80 — Gan bò con 0 35.

Giá mỗi cái. — Dầu bò con 1 20 — Óc bò 0 25 — Óc bò con 0 20 — Cẳng bò bay là bò con 0 10 — Lưỡi bò 0 20 — Lưỡi bò con 0 20 — Tim bò 0 20 — Lòng bò 0 15 — Cái dồn bò (rate) 0 04.

Thịt trâu

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi trọn cái 1 50 — Đuôi chặt nhỏ rời 60 — Vai chặt nhỏ rời 1 20 — Vai trọn cái 1 80 — Ngực 0 80 — Cổ 0 80.

Giá mỗi cái. — Xương sường (cotelettes) từ 0 15 tới 0 20 — Trọn sấp, gan, lòng, trái cật 0 40 — Óc 0 15 hồ đồ lòng (tripes) 0 60 — Cẳng 0 20 — Đầu 0 70.

Thịt heo

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 0 70 — Phi-lê 0 80 — Xương sường nhỏ 0 70 — Gan (foie) 0 40 — Bắp 0 40 — Cẳng 0 40 — Mỏ (hàng nhứt) 0 60 — Mỏ (hàng nhỏ) 50 — Tim 0 70 — Trái-cật (rognons) 1 50 — Ngực 0 50 — Sốt-sít 1 50 — Mỏ thịt đồ mũi 0 60 — Xương giả (Fausses côtes) 0 80 — Lưỡi 1 20.

Giá mỗi cái. — Óc heo 0 10.

Thịt dê

Giá mỗi kí-lô. — Sườn 0 70 — Đùi-đê (Gouline) 0 40 — Phổ-mách heo (Fromage cochon) 0 80 — Lạt-xường nhỏ (andouillettes 0 80 — Boudi (Pâté) các thứ 0 90 — Thịt heo rô-ti 0 90 — Cẳng heo chân 1 00 — Óc 0 80 — Langue tourrée 1 00 — Đuôi heo 0 80 — Sốt-sít bên Tây 1 00 — Phổ-mách grugière.

Thịt dê

1 cẳng nhỏ kí-lô — Gan từ 0 20 tới 0 40 (trọn cái) — Đầu 0 80 — bộ đồ lòng 0 20.

Tàu chạy tới.

Chiếc *Paul Lecat* ở Nhựt-bổn chừng tối 25 décembre chạy tới đây.

Chiếc *Orénoque* 19 décembre chạy đi Haiphong.

Amiral Latouche Tréville 15 décembre chạy đi Tonkin.

Tàu chạy đi.

Chiếc *Khmer* ngày thứ ba 13 Décembre 9 giờ tối chạy Cao-mên, Léo, Bacpres và Đề-thiên.

Chiếc *Baltamang* ngày thứ năm 15 Décembre 9 giờ chạy Cao-mên, Léo, Bacpres và Đề-thiên.

Chiếc *Attalo* ngày thứ bảy 17 Décembre 9 giờ tối chạy Cao-mên và Léo

Chiếc *Annam* ngày thứ hai 12 Décembre 9 giờ tối chạy Lục-tỉnh.

Chiếc *Namkỳ* ngày thứ sáu 16 Décembre 9 giờ tối chạy Lục-tỉnh.

Chiếc *Phước kiến* ngày thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu 8 giờ sớm mai chạy Cap và Bà-rịa.

Chiếc *Khmer* ngày thứ bảy 12 giờ trưa chạy Cap và Bà-rịa.

Nông vụ

Nam-kỳ

Cânthơ — Cây lúa muộn đâu đó rồi hết. Trong tổng Định-an (quận Trà-ôn) lúa bị tiêm rệp cho trở hàng rồi mới phòng định coi thiệt là bao nhiêu.

Giá lúa thường thường bực trung từ$4.10 ; còn gạo từ 7$ 20 mỗi 100 kí-lô.

Gocông — Trong các tổng các nhà nông đều gặt lúa sớm rồi, mùa năm nay khá. Lúa nửa mùa các chỗ đều đơm bông.

Giá lúa thường thường bực trung từ 4$36 còn gạo 7 $ 20 mỗi 100 kí-lô.

S-Francisco

Nội trong tuần rồi ở tại Hưởng-cảng giá lúa có hơi lên. Tuy là dây thép số hôm nay đánh qua,Nouvelle-Orléans cứ làm thình mãi mãi dân, mấy nhà Huê-kỳ lo việc nhập-cảng họ đều bằng lòng lắm. Ở Californie mới chở gạo sang qua Nhựt-bổn thêm nữa. Kỳ chở nầy nhiều hơn hết là kỳ chở chuyến tàu *Tenyo Mara*, ở San Francisco đi hôm 17 tây, chở 38 ngàn bao gạo ở Californie. Gạo chở qua Nhựt-bổn đó là gạo hạng nhì.

Công-văn

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 28 novembre 1921.

Tên Nguyễn-văn-Chà, cựu linh tập, được làm chức giữ cửa nhà thương Cho-quán, lương mỗi tháng là hai chục đồng, đặng thế cho tên Nguyễn-văn-Sử bị tha thẩy.

***

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 28 novembre 1921.

Thầy Phạm-văn-Đa, cố bằng cấp tiểu nghiệp, đặng cấp bằng làm giáo tập hậu bổ sở học-chánh sơ-đẳng và bổ đi dạy trường tỉnh Châu-đốc.

***

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 28 novembre 1921.

Thầy Huỳnh-văn-Qui, có bằng cấp Brevet élémentaire, đặng cấp bằng làm giáo tập hậu bổ và giao tăng sự quan Tham-biện chủ tỉnh Thủdầumột.

Tiền lương của thầy giáo nầy khởi trừ tiền hưu-trí và tiền phụ bổng sẽ lấy công-nho địa-hạt Thủdầumột mà trả.

***

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 28 novembre 1921.

Tên Nguyễn-văn-Vinh, cựu linh tập đi Tây về, được cấp bằng làm linh đi giấy hậu bổ sở Chánhsự Nam-kỳ và bổ đi giúp việc tại nhà thương Bình-quới Nam-kỳ đặng thế cho tên linh hậu bổ Nguyễn-văn-Hậu xin thôi.

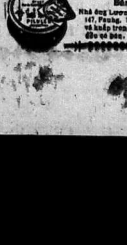

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm cầm đồ SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy vỏ xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có đóng sẵn xe kéo cho mướn cũng là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có làm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đóng xe khéo chắc chắn và kỹ lưỡng làm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

***

Hãng **EMILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn hài số 4 có bán đủ thứ đồ ỷ phục cho đờn ông và các cậu trai đứng. Đồ để đi theo cách văn-minh, mà giá lại rẻ hơn các nhà buôn bên Đông-pháp.

Có bán áo sơ-mi, cà-ra-oách, nón đi chơi và nón cối ngựa, đi máy bay, đi xe hơi, vớ, giầy, vớ và quần áo cho con nít, đầu thơm, đồ để dưỡng, đồ đóng bọc hình, đồ để chơi Tennis, đá banh, vân vân.

Lời rao

Cho xấp chữ xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 $ 50.

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nầu Cao su, ở đường Dousument Saigon.

Mỗi lần tôi đi Rạch-giá thì tôi ưu đến tiệm hiệu **NAM-THÁNH-PHỤNG**, ở Phố dãy Bảo, đường Lefèvre số 56. Phòng đơn và ưa ngủ mác mà, có quạt máy, đồ ăn thì **Mai Thọ** Hớt-Tóc cũng rành nghề.

Salon de Coiffure

N° 56, RUE LEFEVRE — SAIGON

Cậu hỏi nào tôi muốn mua **Rượu Annam, Rượu Tây, Rượu Tàu, Thuốc Gânsập, Savon de Marseille, Dầu Nhân-Sâm**, cũng là vật khác thì tôi cũng có đến **Etablissement Trần-Quan-Tiêu N° 56, rue Lefèvre mà mua.**

Thiệt khéo hạng nhứt

TIỆM-HÒA-CHƠN-ĐỨNG

NGUYỄN ĐỨC NHUẬN

55 28 Boulevard Paul Bert Saigon.

Thợ về tiệm máy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hanội. Hình về thiệt linh xảo và đề trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm máy sẽ gởi cho một tờ cắt bịch có biên rõ thước tất giá cả và cất nghĩa phân minh.

TUỒNG LỐI MỚI

CHÉN THUỐC ĐỘC

Tragi-comédie en 3 actes

Cuốn rất bang mà vẫn thanh-tao—Nhiều chỗ rất não-nàng cảm-động

Diễn lần thứ nhất tại Rạp-hát Tây ở Hanoï

Ngày 22 Octobre 1921

Ai muon mua sĩ hay mua lẻ, thì gởi thơ và tiền cho :

M. VŨ-ĐÌNH-LONG

Giáo-học trường Pháp-Việt Hà-đông (Bắc-kỳ)

Sách 70 trang rộng,bìa có hình,giá : 0 40

Không phải gởi thêm tiền cước.

HÃNG **A. RICHAUD**

Căn dùng những người thợ may. — Tiền lương lớn. — Thợ may phải cho khéo.

Saigon, le 14 Décembre 1921.

Lời rao cần kíp

Hãng tàu Namvian có cần dùng :

1· một tên cập rằng thợ tiện (Caporal ajusteur) cho giỏi.

2· một người ký-lục biên-đủ, (secrétaire pointeur) thạo việc biên đủ máy móc.

3· một người ký-lục thơ toán cho giỏi.

4· Nhiều người thợ đúc (chaudronniers) biết làm sỏ-de và dập sắt.

Ai muốn xin làm trong mấy chỗ thiếu nầy thì đến xin tại ông « Chef des Ateliers » 7 giờ sớm mai hay là viết đơn xin.

Phải làm làm sao mà giữ da cho tốt

Thường da hay chứa bụi lộ với bã bồi, thì phải bịt lỗ lông. Nó làm cho mất vẻ làng làng, không cho thông được, thì mình phải dùng cho nó đặng bít đường.

Không ai chịu để như vậy bao giờ, lâu cho da trở nên xấu quá, ai cũng không chịu đâ . Nhờ nhớt và bọt của Cadum nhiều nó sẽ vào trong sâu mà rửa sạch hết bọi mà làm cho da trở nên sạch sẽ, tươi tốt.

Có bán trong các tiệm giá có $1.50.

Ngày thứ ba 13 Décembre 1921 tới đây là ngày khai trường của
BAN HÁT XIẾT FILLIS

Ba chục người hát Tây toàn là ở các bạn hát thứ nhứt bên Âu-Mỹ re hát

Bọn COTTERELL'S và tên CABY COTTERELL, đứa nhỏ có phép lạ thường

HAJI AIA, người đờn-bà ai-cập có phép bí-mật.

Cỡi ngựa là thường không ai sánh được

Nhào du đủ cách v. v.

Bọn CLIQUETT tập luyện giỏi nhứt

Tam huynh-đệ GAICIA nhào kiểu lạ

Cọp chúa sơn lâm ở Bengale

Ông ROUGAL là người Langsa tập HỀ DIỄU

Khỉ, Gấu, Sư-tử, Cọp, Voi, Hạm v. v.

Mỗi bữa tối hát, 9 giờ 15, tại Chợ-mới.

Mỗi bữa chúa nhựt và thứ năm có hát cho trẻ nhỏ xem, hát 4 giờ 30.

Muốn xem thứ : từ 10 giờ đến 6 giờ.

Bàn giấy tại nhà in Imprimerie Saigonnaise 15-17-19 rue Catinat.

GIÁ CHỖ NGỒI

Phòng 6 người	18 $ 00	Ghế hạng nhứt	2 $ 50
Phòng 1 chỗ nghỉ	3 00	Nghỉ trên giàng hàng nhứt	1 00
Ghế hàng trước	3 50	Trên giàng hàng nhì	0 50

Con nít nhỏ trả phân nửa tiền bưởi hát (*Matinée*) mà thôi; linh-sẻ thì trả phân nửa tiền bưởi hát (Matinée) còn bưởi hát thường thì trả phân nửa tiền hạng nhì và hạng ba mà thôi.

Ban ngày ai muốn mua giấy trước thì mời đến nhà in Imprimerie Saigonnaise, rue Catinat, 15, 17 et 19, Saigon.

ĐẠI THI-CUỘC

của hàng AUTO-HALL

Số xe hơi đã khai tại sở Tạo-tác Nam-kỳ thì ít nữa 80 cái mỗi năm, trước năm 1917; từ đấy số lấy tăng lên 170 hồi năm 1917, lên 380 đến năm 1920 Hồi mồng một tháng giêng Langsa năm 1917, có gần 640 xe-hơi tại Nam-kỳ, hiện giờ lại có hơn 2000 cái.

Các xe-hơi chạy trong Nam-kỳ chia ra làm ba thứ khác nhau :

1· Xe nhẹ hiệu Langsa từ 3 tới 11 H P, bốn chỗ ngồi, trong hạng nầy ta thấy theo thứ tự chữ những là Alba, Austral, Buchet, Citroen, Clément-Bayard, De Dion Mathis, Panhard, Peugeot, Rolland-Pilain, Renault, Zèbre, etc etc.

2· Xe hiệu Langsa, hơn từ 11 H P, từ năm đến bảy chỗ ngồi, trong hạng nầy ta thấy những là: Berliet, Brasier, Charron, Clément-Bayard,Darracq, Delage, Delaunay, Belleville, Delahaye, De Dion, Grégoire, Léon Laisne, Lorraine, Diétrich, Panhard, Pengeot, Renault, Rochet-Schneider, Sizaire et Naudin, Turcat-Méry, Unic, Vermorel, etc.

3· Xe Huê-kỳ thiệt thì trong hạng nầy ta thấy những là : Alleu, Buick, Cadilac,Cadiler, Chevrolet, Cheveland, Dodge, Elgin, Essex, Ford, Hudson, Hupmobile, King, Maxwell, Mitchell, Nasl, Oakland, Overland, Studebaker, Stus, etc etc.

THỬ LỆ VỀ CUỘC THI

Biên dây vào miếng giấy như sau nầy rồi để vào bao mà gởi, phải ghi như vầy : *Société anonyme des Etablissements Bainier Saigon, (Concours de l'Auto-Hall)*

1· Hiệu Langsa thứ nào chạy ở Nam-kỳ nhiều hơn hết, thứ xe nhẹ, 4 chỗ ngồi ?

2· Hiệu Langsa thứ nào chạy ở Nam-kỳ nhiều hơn hết, thứ xe trên bốn chỗ ngồi ?

3· Hiệu Huê-kỳ thứ nào chạy ở Nam-kỳ nhiều hơn hết ?

4· Hiệu xe nào các sở nhà nước mua nhiều hơn hết ?

5· Có mấy câu đáp từ trúng ?

Tên Chỗ ở

Khi tiếp được bao thơ nầy rồi thì sẽ để vào một cái thùng đóng lại và có gắn chì, đến ngày khóa cuộc thi rồi nghĩa là ngày 26 *décembre 1921*, thì chừng ấy sẽ khui ra trước mặt một hội phái-viên cử đề lo về việc thi cuộc ấy.

Những kết quả sẽ đăng báo ngày 31 décembre, cũng tại chỗ nầy.

SỐ CÁC PHẦN THƯỞNG :

Phần thưởng thứ nhứt — 1 cái xe-máy touriste luxe, *Labor*, hay là mua một cái xe-hơi cho giảm bớt tiền 100 đồng.

Phần thưởng thứ nhì — 1 cái xe-máy dus, « Trophée de France » *Labor* hay là mua một cái xe-hơi cho giảm bớt tiền 100 đồng.

Phần thưởng thứ ba — 1 cái vỏ xe-hơi, tự-ý mình lựa giá từ 350 đến 500 quan.

Phần thưởng thứ tư — 1 cái vỏ xe-hơi, tự-ý mình lựa, giá từ 200 đến 300 quan.

Phần thưởng thứ năm — 1 cái ruột xe, tự-ý mình lựa, giá từ 50 đến 70 quan.

Phần thưởng thứ sáu — 1 cái ruột xe, tự-ý mình lựa, giá từ 30 đến 50 quan

Phần thưởng thứ bảy — 1 cái vỏ xe và một cái ruột xe máy.

XE-HƠI **ANDRÉ-CITROEN**

XE-HƠI **TALBOT-DARRACQ**

XE-HƠI **DODGE-BROTHERS**

Giấy tờ chứng tỏ, — Giá rẻ

VỎ XE **MICHELIN**

Kiểu lớn nhỏ có trữ đủ, thứ có khía và thứ à telons bằng *Rit-Cable* et Cord. Nên dùng thứ Cable hay là thứ Cord Michelin, thì chư tôn được tiết kiệm nhiều, thứ Cable hay là thứ Cord dùng bằng hai lần thứ vỏ thường.

Société anonyme des Etablissements BAINIER

AUTO-HALL (Saigon)

Nhà xe lớn hơn hết, thạnh hơn hết và lại giá rẻ hơn hết nội cõi Đông-Pháp.

SỬA XE — ĐÓNG GIÀN XE — SƠN XE — BÁN ĐỒ THỨ

英 YENG-YENG 英

CAFÉ ET RESTAURANT

SAIGON — Nos 35 et 37, Rue Pellerin — SAIGON

Le Toussaint 1921

Bổn hiệu dời lại 2 căng Phố lầu rộng lớn và sạch sẽ, ở đường Pellerin số 35 và 37. Trên lầu có phòng riêng để qui khách đất tiện.

CAFÉ & RESTAURANT YENG-YENG

NGÀY 8 NOVEMBRE 1921 nhà hàng CƠM-TÂY hiệu YÊNG-YÊNG KHAI TRƯỜNG, tại 3 căng nhà mới

ĐẶT TIỆC, BỔN HIỆU TÙY LÒNG KHÁCH

Việc NẤU NƯỚNG BÁNH TRÁI, thì THỢ NẤU-ĂN của Bổn hiệu thiệt rành nghề.

Còn việc CHƯNG DỌN, CỖ BÀN, Bọn cũng là thiện nghệ

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. SOURTINAT & Cie — SAIGON —

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
DU DOCTEUR RIP
Vị-sanh TỬU của Lương-y **RIP** *chế*

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cứ lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, cô huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liền, da thịt đỏ săn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marins số 190, Cholon.*

Dépôt **PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190,** *rue des Marins* **CHOLON.**

Trong lục-châu quí vị nào muốn dùng rượu chát trắng và đỏ thiệt tốt làm bằng nước trái nho thì nên đến hay là viết thơ cho hãng ÉMILE PEYSSON ở Saigon. ngang nhà hát Tây, môn bài số 4.

Hãng nầy có bán thứ rượu chác đỏ và trắng hiệu VINS BERMOND DE BORDEAUX của hãng Bermond đã lập ra hơn một trăm năm.

Bán nguyên thùng. Giá rẻ và rượu lại tốt thượng hạng.

PHARMACIE PRINCIPALE
C.A ÔNG
L. SOLIRÈNE
nhứt hạng bào-chế sư
KẾ NGHIỆP CHO ÔNG **G. RENOUX**
ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cử-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thảy đều tín cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào lấm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiện đài sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bèn tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

...nhứt hạng buôn bán chắc chắn, tử tế, muốn trữ ...o lề xe máy, hiệu ALLEYON và HERCULE thì hãng cũng ...ứng cho.

Saigon thời đàm

(Propos d'un Saigonnais)

Quen cái tánh hại

Ngồi thầm xét thử coi bởi cớ nào, đồng-bang ta bán buôn không được như người khách-trú, hoặc bởi thiếu tư-bổn hay bởi không quen thuộc nghề ấy? Hoặc bởi đồng-bang không biết giúp đỡ nhau? Xét cho cùng rồi thì cũng bởi nhiều cớ, nhưng theo ý tôi bởi cái tánh nầy trước hết của đồng-bang ta phần nhiều người, mà làm cho ta bán buôn chẳng đặng, hễ bán buôn chẳng đặng thì nghề gì sinh lợi cũng khó mà làm cho nên. Tánh nầy là tánh hay tự-cao tự-thỉ. Vẫn tánh nầy sanh ra bởi lòng hay khuynh hướng về lối quan lại đi. Bởi có hay nhiều dấy mà hư mọi việc. Vậy hôm nay tôi trưởng chẳng cần luận lại nữa về việc buôn bán, để tôi xin luận qua nghề sinh lợi khác, cũng bởi tánh tự-cao tự-thỉ dấy mà ta làm việc chi cũng không bằng người. Như nghề thầy thuốc, tuy là cần yếu là sự học vấn cho chuyên môn mới ra làm một người lương-y thiện nghệ được, nhưng nếu mình ra treo lẫm bẩn chưng tên mình làm thầy thuốc, thì việc tiếp dãi người cũng như kẻ buôn bán tiếp dãi bạn hàng mới được. Thế trong dấy có khác là tên buôn bán đồ xấu nói đồ tốt được, còn thầy thuốc nói giả dối như thế không được, nhưng mỗi lần người bịnh đến tìm mình mà rước, thì tất nhiên người ta biết mình là thầy thuốc giỏi; việc rước đâu đó có giá cả sẵn, chi có một điều là chủ-gia người ta muốn cho mình khán bịnh-nhơn, phải thấu đáo bịnh ấy là bịnh gì, phải lấy vật gì mà trừ bịnh ấy cho mau thuyên mà thôi, đâu cho bịnh nhơn ấy phải chết, mình cứ nói ngay, công của mình cũng không mất. Tuy vậy mà đồng-bang ta có nhiều người dã ra làm thầy thuốc, hỏi còn muốn chúng phải sùng bái mình cho thái quá, việc tiếp rước người, hỏi còn giữ theo lối nhà quan rước kẻ dưới quyền mình, dã vậy mà lại có một điều nầy mới là nên trách cho. Cho chẳng phải như gương trước mắt tôi thầy thầy-thuốc Langsa như ông *Montel* ông *Maurras*, v.v., hễ nhà có người bịnh, bất cứ là mấy giờ, hễ đam xe đến rước thì người bịnh dù tới nơi coi mạch cũng là sàn sóc kỹ-càng, không hề lúc nào bất phải. Còn Annam ta hễ ra làm thầy thuốc, thì phải biết rằng thế nào Annam cũng hay tìm Annam là phần nhiều hơn, là vì đau nhiều ít cũng đau làm sao, mình nói tiếng nước mình dễ nghe dễ hiểu, thấy vậy, thì Annam ta đến rước thì buộc lễ nghĩa làm sao, kêu nài gòng thế cũng chưa vừa lòng, hỏi con muốn kêu quan thầy mới chịu. Dã vậy mà lúc đêm hôm bịnh nặng có đến rước thì làm kho nỗi, chờ lấy lục nam ba phiên mới đi. Kia như M.D. làm thầy thuốc chưa bao lâu, tuật cũng có danh tiếng. Thấy vậy ngại lại tự-cao tự-thỉ quá lẻ, lúc ban đêm ai đến rước thì ngài không chịu đi, bảo mai lại, như hơm nọ vợ thầy sâu B... đau nặng lúc nửa đêm, thầy sâu đam xe lại rước ngài chẳng chịu đi, lại nói rằng: *Đau gì đau chừng nầy, để mai lại.* Thầy sâu nán-ni thì ngài lại nói: *Người ta nói không chết đâu mà sợ, mai hễ lại mà.* Ngỡ đó coi có buồn cho chăng, bịnh đau nặng nhẹ, hễ người ta rước thì mình cứ đi, ăn tiền, ấy bổn phận mình là thầy thuốc chớ, dã vậy, mà không coi bịnh mà biết không sao, thật cũng hay kỳ hay lạ.

Đến khi ra đi, là vì thầy sâu B... nán ni nhiều phen, ngài lại còn, cản nhơn mắn-nhiết thầy nọ và lại nói:

Làm tộn người ta he, nếu rước khuya thì tối ăn tiền nhiều thì chịu đa. Thầy tám Ng... làm việc với Trưởng-tòa, lúc no, rước ngài trong lúc ban đêm, thì cũng bị một lần rầy như vậy, người cũng lấm lời phân nàn.. Đó chư-tôn nghĩ coi có phải là bởi tánh tự-cao tự-thỉ ấy mà hư việc chăng. Phải biết rằng, ở Saigon dây, thầy thuốc Langsa không phải không có, còn thầy thuốc Annam như M. *Ân* M. *Hanh* v.v., tánh tình đâu có vậy, hễ rước đến thì dầu canh tư canh năm gì, cũng vui mà đi cứu người bịnh, chớ nếu lâm thầy thuốc mà còn giữ tánh ấy, thì chắc là không ai dám tới rước, dầu giỏi thế nào cũng vậy, là vì phải biết rằng *Cao nhơn tất hữu cao nhơn trị*. hễ mình giỏi hỡi còn có người giỏi hơn mình, hà phải một mình một chợ sao mà ỷ thị quá.

Như gương trước mắt ta kia, ngày xưa Annam ta cũng có một người thi đỗ bằng-cấp tấn-sĩ y-khoa ra chuyên lấy nghề y. Ban đầu thấy thiên-hạ rước rước rước đưa đưa tối ngày sáng đêm, ông ta bèn sanh tánh kiêu-ngạo, rốt cuộc, người lối xóm có bịnh, cũng đi tìm thầy phương xa chớ không chịu đón ông, làm cho ông ta ngày nay ăn năn dã muộn.

Ai ôi! tánh tự-cao tự-thỉ của nhà quan là một cái tánh không nên gần theo mình trong lúc ra tranh lợi cùng người. Hại lắm! Hại lắm! xin bỏ tánh dấy đi.

Trần-văn-Mích.

ĐÍNH CHÁNH

Số báo hôm qua vì ẩn công sắp lộn nên cải lời rao đấu giá ở hạt Bentré, đề lộn hạt Rachgia. Xin đọc lại rằng:

HẠT BENTRÉ

Có Tòa chứng
PARIS
NÓN XINH ĐẸP
GHO CÁC MIỀN NÓNG NỰC DÙNG

Kiểu nầy có nỉ tại Tòa
Có bán tại **MAGASIN UNIVERSEL**
Đường Catinat, môn bài số 107, SAIGON

HÃNG
Etablissements Industriels
DE SAIGON
(Vốn 2.500.000 quan)
Phòng việc ở đường Mac-Mahon môn bài 25 và 27
Trại thọ ở Quai de la Marne Khanhhoi

Hãng mới nầy là hãng nỗi nghiệp, cho hãng cũ Bonnefoy, chuyên làm những gạch bông bằng xi-măn và chuyên sửa đủ các thứ máy như là máy xay lúa, máy ép dầu và máy xe.

Hãng mới nầy từ ngày nỗi nghiệp hãng cũ Bonnefoy đã sẵn thêm khi dụng nhiều làm cho nên công việc làm đã mau lại thêm giá rẻ.

Hãng mới cũng có bán và sửa xe hơi, bị riêng lãnh làm đại-biểu cho các hiệu xe Huê-kỳ như:

Chandler, Buick, Cleveland, Chevrolet. và các hiệu xe **Langsa** như:

Grégoire, và Ralbi.

Tưởng trong cõi nầy chẳng có hãng nào bán xe hơi giá rẻ như giá của bổn hãng định, vậy xin Lục-châu quí khách khi nào muốn mua xe hơi nên hỏi cho biết giá cả bổn hãng rồi sẽ đi mua.

Bổn hãng có trữ các thứ đồ cho nhà máy và bán đủ các thứ thứ nhứt đồ chế máy; lại cũng có bán máy xay gạo và máy xay lúa.

Bổn hãng đã có đành với người Annam xe nầy, lập ra từ năm 1878, lại cũng đặng lòng người Annam tín cậy.

Vậy bổn hãng kính xin Lục-châu quí-khách, có ý-kiến mà đến bổn hãng tự thử thương lượng mới thấy quả thiệt đồ nơi bổn hãng gạch bông xi-măn, an-bat cũng đủ thứ và máy móc, hay là có đều chi dùng hỏi đến nơi bổn hãng sẽ tận tình chỉ bảo cùng sẵn lòng tham thiên đặng chư vị quí khách.

LỜI RAO ĐẤU GIÁ

HẠT RẠCH GIÁ

Chỗ ở ngày tháng và giờ khắc cuộc đấu giá; Tòa-bố Rachgia, ngày 29 Décembre 1921, đúng 9 giờ.

VẬT ĐẤU	SỐ PHÒNG đinh	THẺ CHUN	
		tạm	thiệt
	(coi giấy tờ giao kèo)		
1 — Chịu y-phục năm 1922			
2 — Chịu dầu sản, dầu lửa năm 1922	100 thùng	20 00	100 00
3 — Chịu dầu lửa năm 1922	480 thùng	20 00	100 00
4 — Chịu xi-măn năm 1922	100 tấn	100 00	500 00
5 — Chịu than đất từ miếng năm 1922	20 tấn	10 00	100 00
6 — Chịu carbure de calcium năm 1922	4500 kí-lô	20 00	100 00
7 — Chịu cây gỗ đẻ cất nhà năm 1922	1500 00	20 00	100 00

Nhà giấy để tờ giao kèo ai muốn đến coi thì coi: Tòa-bố Rachgia và 1er bureau (3e section) du Gouvernement, Saigon.

NHÀ HÁT BÓNG MODERN

Tại Saigon, đường d'Espagne, môn bài số 215 (Sau Chợ-mới SAIGON)

MỖI BUỔI CHIỀU HÁT 2 XUẤT

Từ 7 giờ tới 9 giờ và từ 9 giờ 1 khắc tới 11 giờ rưỡi

Tuồng nầy hát trong 4 hừm mà thôi,
kể từ ngày thứ ba 13 tới thứ sáu 16 Décembre 1921

1· — **Phòng Trang Điểm.**

Cô The Vanity Fair Girls làm chánh vai tuồng nhiều lớp vui và hay lắm: hay lắm.

2-3-4-5-6 — TUỒNG CHÁNH ĐỜN.

Carpentier và Dempsey Đấu võ.

Đờn tuồng phân làm 5 lớp.

Muốn cho biết ai là người võ-sĩ độ nhứt trong Hoàng-cầu, nên bèn Huê-kỳ có lập võ trang trong 6 tháng qua rồi đặng cho võ-sĩ Langsa tên là *Georges Carpentier* đấu với võ-sĩ Huê-kỳ tên là *Jack Dempsey*. Thiên-hạ trong bổn phương hơn 9 chục ngàn (90.000) người đến xem cuộc đấu võ là thường vậy. Tiền giao thâu đặng hơn 1 triệu 6 trăm ngàn đồng bạc (1.600.000 đồng) người thắng võ trang lãnh đặng 3 trăm ngàn đồng bạc (500.000 đồng) tiền thưởng. — Xin mời quí khách đến xem vì chẳng mấy khi gặp diệp đặng như vầy.

Tên LUI đạo chơi đường **BROADWAY** lãnh diễn phân làm 2 lớp, cậu HAROLD LLOYD thủ bổn, ai xem bông tuồng nầy chẳng khỏi mà nhịn cười cho đặng.

Thứ năm có hát ban ngày, đúng 5 giờ chiều khỏi sự hát.

Vì muốn cho vừa lòng chư quí khách, nên bổn hãng chẳng nệ tốn hao, mướn cho đặng bóng tuồng Carpentier Dempsey đấu võ, nên xin tăng giá tiền chỗ ngồi trong 4 bộn mà thôi.

Hát ban đêm: *Bậc riêng 2 $ 00* | *Ghế hạng nhứt 1 $ 20* | *Ghế hạng nhì 0 $ 80* | *Giữa 0 $ 40*
Hát ban ngày: *Bậc riêng 1 00* | *Ghế hạng nhứt 0 60* | *Ghế hạng nhì 0 40* | *Giữa 0 20*

Nguyễn-văn Bắp
(THỢ KHẮN ĐEN)
Propriétaire du Salé-dên à Binh-nhâm Lai-thiêu

Chỗ làm khăn bông. Bombay và nhiều kiểu đẹt kiểu kim-thời, có kiểu cúp tóc muốn bới đành lại đặng như nón vậy, rất tiện; phải đẹt sẵ, hàng muốn vấn thì khỏi đẹt. Còn muốn dây mống tây ý muốn từ 8 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 3 hạng: hạng nhứt 3 đồng, hạng nhì 2 đồng rưỡi, hạng ba 2 đồng. Quí ông nào sở phải tới chậm thì phải trên 2 khắc đồ coutre-remboursement công trước trước khi giao cho 2 mối.

Kính cáo

廣東二天堂大葯房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG
PHARMACIE-ASIATIQUE
38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Trời con có khi mưa khi nắng người ở đời sao khỏi lúc mạnh lúc đau.

Nay chúng ta sanh nhằm đời Văn-minh thế-giới, mỗi đều cải cựu hoàn tân. Ấy vậy thì trong cách vệ sanh ta lại bỏ lắm thinh để vậy mà không lưu ý kiếm lấy những đều lợi thế ích nhân hay sao? Bởi đó cho nên ông nọi tôi là ông Y-học sĩ Viễ-sanh, đã hết lòng nghiên cứu mà chế luyện ra các thứ thuốc cho tinh khiết, cho thích hợp thời nghi, người lại dùng những vị thuốc thượng hảo trong hai mươi mốt bổn tỉnh bên Trung-quốc mà chế ra nhứu thứ Cao, Đơn, Hoàn, Tán, đem qua Nam-kỳ cho Lục-châu chư quân-tử tiện dụng.

Người hằng gia công gắn sức hiệp với các ông Danh-y mà nghiên cứu các bịnh-được sẽ coi theo phong thổ bên Nam-kỳ bốn mùa làm tiết, hàng thì thế nào, tùy tiện mà chế ra cho hợp với thổ-nghi cho người bản-quốc dùng thì mới khỏi lầm khỏi hại.

Vả chăng xưa nay có nhiều tiệm thuốc Bắc lại Nam-kỳ, dẫn cũng có bán đủ thứ Cao, Đơn, Hoàn, Tán song có nhiều khi tiệt vị đã dùng mà không thấy hiệu nghiệm chi. Ấy là tại phong-thổ bất đồng, mà mấy tiệm ấy không nghĩ xét cho ra nên dẫn có dùng thuốc cho tốt thế nào, cũng luống công mà vô ích.

Chớ như tiệm của tôi đây hiệu là **Nhị-thiên-Đường**, *lập ra tại Tỉnh-thành Quảng-đông, trải ba đời, gần trót trăm năm, lại thêm ông nọi tôi là người siêu cao kỳ Trưởng lão luận nghề y, qua ở Nam-kỳ mà làm thuốc vẫn đã thành niên: lại lịch thiệp khắp hết sáu châu, non sông phong thổ chỗ nào người cũng từng trải, bởi khi người trở về Trung-quốc, ở nơi tiệm chánh tại Tỉnh-thành Quảng-đông mà chế thuốc, người nghỉ ra rằng Nam-kỳ ở nhằm đường Gn-đới, khí hậu ôn hòa, cho nên người mới lưu lâm lâm lắm những vị thuốc thượng hảo thì bổn buôn cho hợp theo phong-thổ Nam-kỳ mà chế ra các thứ Cao, Đơn, Hoàn, Tán, đem qua bán tại tiệm ngành cầu tại đây cũng là hiệu Nhị-Thiên-Đường ở tại đường Canton số 38, Cholon, thiệt là lẽ dạng lắm công, bề phải bề trúng.*

Tiệm tôi từ ngày lập ra đến nay, nỗi có khán khẩn một lòng cứu thế lế nhân, chỉ chẳng phải như kẻ lữu-nhân, tham đồ tư kỷ, trục lợi những đều mà làm hại cho nhân-quần, sẽ bị vậy đâu.

Nhưng mà, thuốc tuy hay song không hiệu cho rõ cách đặng, thì chẳng những là tốn tiền vô ích mà thôi, mà nó lại còn sanh ra nhiều lẽ bất tiện cho mình.

Sao lục từ trí bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng:

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-kuê. Thuốc của tiệm tôi không có mèo chi làm hại khí, mà lại trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời đặn hay là coi theo nhãn. Hễ tắc một đều là thuốc, của tiệm tôi đã lâu chẳng hư.

Vậy nên tôi phải làm cuốn sách kêu là **Vệ SANH CHỈ NAM**, *chỉ rõ các thứ thuốc nào đáng về chứng bịnh gì, và cách dùng thế nào, nhứt là thứ thoa bịnh nầy nhẹ, mà bịnh lớn nhỏ, đáng dể cho không thăm-chết, coi theo đó mua thuốc mà dùng, mỗi khi mình có bịnh.*

CÁCH MUA VÀ CÁCH GỞI

Như Lục-châu chư quân-tử, vị nào muốn mua thuốc của tiệm tôi, thì xin gởi thơ đề bao cho rõ ràng như vầy:

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Pharmacie-Asiatique,
38, rue de Canton à CHOLON

Vả phải nói cho rõ ràng thứ thuốc nào mà mình muốn cần dùng, thì tôi sẽ lo gởi thuốc đến nội chuyến tàu sau kế đó cho liệt-vị chẳng sai. Song phải gởi Mandat theo cho đã giá tiền thuốc của mình muốn mua và tiền sở phí gởi theo nhà thơ cũng phải gởi luôn theo một lượt. Hay là mỗi khi liệt-vị muốn mua các thứ thuốc chi, thì cứ gởi thơ không cần tiệm tôi cũng đặng. Rồi tiệm tôi sẽ lo gởi thuốc cho liệt-vị tới tận cửa Contre-remboursement, nghĩa là mỗi khi đã gởi tới tại nhà thơ trong hạt của liệt-vị thì nhà thơ sẽ lại lấy sẽ cho liệt-vị hay, rồi liệt-vị đem tiền đến lại nhà thơ lấy mà lãnh, làm như vậy thì khỏi lo bất tiện cho hai đàng.

Tôi xin nhắc lại cho liệt-vị hay rằng: tiền sở phí gởi theo nhà thơ thì về phần người mua phải chịu.

Hoặc có đều chi không rành liệu liệt-vị thì xin phải viết thơ tiến nội trong tuần tám bữa cho tiệm tôi hay, có vậy nghĩa cho rõ ràng vì có nào chẳng vừa lòng liệt-vị, lại cũng phải lo cho rõ thơ gởi ngược nào thăng nào cũng là Mandat số mấy.

Mỗi khi liệt-vị có gởi Mandat cho tiệm tôi thì phải giữ miếng giấy-tại (talon) lại cho kỹ mà làm biên-lai, đề phòng khi có đều chi bất tiện.

Như liệt-vị muốn hỏi thăm đều chi về việc thuốc của tiệm tôi, thì tôi cũng vui lòng mà hồi đáp cho liệt-vị liền.

LỜI DẶN

Mỗi khi liệt-vị có gởi thơ đến cho tiệm tôi, hoặc muốn mua thuốc hay là hỏi han đều chi, thì xin phải kỵ tên cho rõ ràng và để chỗ ở cùng chỉ-bước nghiệp nghệ và làng rồng cho hẳng hòi, cho tiệm tôi tiện bề hồi đáp cho khỏi đều lầm lộn.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Pharmacie-Asiatique
38, rue de Canton. à CHOLON
Bào Dược-phòng chỉ-nhơn Cẩn-khải

Rượu mạnh hiệu **DEJEAN** đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng **Denis frères** *có trữ mà thôi*

PHARMACIE · PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn đẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quan từ cố cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng

Đường Lubo môn bài 99 và 101

Đất-Hộ (Saigon)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: xe mui, xe hai bánh, xe kiểu, xe đi xa bộ; cũng có đóng thùng xe hơi theo kiểu kim thời, sơn xe thiệt khéo, làm nệm, mười xe đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe cũ nếu lại kiểu chắc; có bán đèn xe đủ kiểu, bán xe can-no bằng cây giá tị hơn hay chỗ lại, can-no đặt để theo trong hành, kiểu đèn tây, đồ kết tế xe đặc chước và xe song mui bằng da tây may rất khen vì chắc, có bán yên cốt, chuông đạp hai tiếng, bánh để thắp đèn khi đi theo xe. Xem xe và viếng xe.

Chi một quí khách sẽ đặt đến thì-hậu xin phải tại tiệm tôi một khi trước coi cùng cuộc cầu tài làm, sau có cần dùng món thì đi thiếu, mua giúp làm nghề thì tôi rất cám ơn hạ sĩ.

Cám chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món thì ráng gởi cả tờ đặc bằng bản đặng.

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, đầu thiện nghệ đầu hạm chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có; lãnh theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaris — Mooseblez v. v...

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình về nghề vẽ cũa (Peinture) bán gì bán lẻ cũng được.

Có thuốc để lòng hình chạm khéo lắm, thứ nào cũng có, nhiều bộ hình khác, chạm rất tốt.

Có chụp hình cho giấy thuế thân nữa.

Có bán kiếng, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.

Giấy Brouure 1/2 brillant contraste tờ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 thì 5 ờ 25 cho hộp 200 tờ thì 2$ 00.

Có kiểu để làm hình máy xử nông nực. Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

HÃNG

ông P. Ribeyrolleset Cie

28, Place du Château d'eau Saigon

số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.

Có thợ rập mọi giới ở tại hãng.

MÁY TUỐT CHẮC. — Ai muốn sắt, 12 bề nào, thì chỉ giùm không ăn tiền công.

Các đảng làm cha mẹ vợ

xin ghé mắt

Vả chăng tôi là người tài sơ trí siển, nhưng mà tôi thấy 4 đảm sau đây, nên chẳng nệ công xuống hót thổ thẻ đôi lời, chớ chẳng phải tôi là người văn-chương tốt chứng chi, mà dám xưởng tài xen vào chương-trình qui-báo, nhưng mà tôi thấy đời tệ không nỡ làm thinh, nên tôi xuống bút vài lời quê kịch cho các đảng làm cha mẹ vợ nghe chung, ai có thói tệ ấy đừng mang nữa ; tôi rất cám ơn. Còn tôi thấy rõ ràng trước mắt 4 đảm như vầy : kẻ ra cho mấy ông mấy bà xem.

Đảm thứ nhứt. — Ông K... gả cô D... cho tên T... vợ chồng ở với nhau đặng 1 năm, kế rầy ra, cha tên T... mời ông K... tô tự sự v...v..., ông K... phụng mạng lãnh cô D... dem về răng dạy, cha tên T... dem đồ nữ trang ra giao cho ông K..., nói của cô D... gởi, nay giao cho anh dem về cho nó, ông K... trải khăn bàng ra bọc, rồi hối coi đi về, chứa trong nhà 1, 2 năm, tên T... có đến rước vợ 1, 2 lần thì ông K... cố ý, xúi con, không cho về, ít ngày đến nữa nghe ông đã gả cho thợ-hồ nào rồi, việc nầy còn kiện tại Tòa sơ Vinhlong.

Đảm thứ nhì. — Ông G... gả cô D..... cho tên L..... ở đặng 4 tháng, vợ chồng khi nào rầy lộn, cô nọ bỏ trở về cha mẹ kiếm chuyện nhiều là : chồng cờ-bạc ; và cha mẹ chồng hiếp đáp v...v..., ông G... cũng nghe lời con gái làm cho én ganh rồi rả, cách 10 tháng thằng L... nầy đến rước vợ thì là ông gả cho ai đâu rồi, (cũng kiện).

Đảm thứ ba. — Bà S... gả cô C... cho tên N... ở với nhau dặng 4 năm, vợ chồng đến thăm bà thì bà kiếm chuyện làm việc nầy làm việc kia, biểu cô nọ ở lại 1, 2 tháng, sau lại vợ chồng đánh lộn, cô nọ bỏ về mẹ, nói những là chồng say sưa, cha mẹ chồng hung dữ v.v..., rồi bạn đêm bà lại có ý dạy con nọ, là dời Tây nầy ai đám giết ai, thằng nào có tiền thì ở, bằng thằng nào nghèo đẹp dít đi, không phải có 1 mình thằng N... có c...., ít thằng thằng N... đến rước thì là bà chỡ về Cámau gả đâu rồi, (cũng kiện).

Đảm thứ tư. — Bà H... cũng gả cô C... cho thằng M... ở với nhau đặng 3 năm, có 1 đứa con. Một ngày kia cô nọ tư tình với chú lính B..., rồi để huề dắc nhau trốn. Thằng M... đến biểu mẹ vợ đi kiếm giùm, thì là bà H... phăng nói thằng M... giết, vợ, ít ngày cô nọ dắc chú lính về làm lẽ Tài-phối, bà nầy lại biểu dắc đi cho xa, (tội nghiệp đứa nhỏ ấy nó nhớ mẹ nó biết bao nhiêu).

Ấy là sự tôi thấy trước mắt không phải nghe uyển hoặc.

Còn đảy đảm xin nhắc lại cho mấy ông mấy bà làm cha mẹ vợ nghe. Phàm làm cha mẹ mà nghe lời con gái làm ra sự vậy thiệt lầm lắm. Nếu như con gái mình nó về nó nói đều chi, thì mình đừng làm cha mẹ, là dứt nó 1, 2 phen, biểu nó phải trở về với chồng với con nó, rồi sẽ gạn dục lòng trong phận trẫn giác đắc với Sui-gia, đừng làm như 4 đảm tôi nói trước đây. làm cho én ganh rồi rả. Phàm làm cha mẹ vợ trước hết tài thượng phải cho phăm mình, phải ở cho công bình đừng xúi bậy, đừng nghe lời con gái, đừng xúi con lìa chồng, đừng nói phải mà làm quấy, đừng miệng mật mà lòng gươm, đừng thấy rẻ nghèo mà phụ, đừng thấy rẻ khó mà vong, phải dạy con gái mình nó kính ông bà cha mẹ bên chồng nó trước, gả rồi đừng bắt lại. Nếu ai ở đặng như tôi nói đây, người ngoài cũng kính phục, không phải một tháng rẻ mà thôi, chớ đừng như 4 đảm tôi nói trước đó rồi trở trách rẻ sao nó coi như rơm như rát.

Tôi đám xin nhắc lại cho qui ông qui bà nghe, hễ mình sanh con gái, thì là mình biết là mình không phẩm rồi. Vậy cho nên thành nhơn nói : Nhứt nam viết tử, thập nữ viết vô, lại có câu nữ sanh ngoại tộc, lo nuôi khôn lớn gả 12 bến nước (1) bến nào trong nhờ dực chịu, nói cho cùng, thằng rể mà rủi có dui cùi, mẻ sứt nghèo nàn thế nào đi nữa, con gái mình nó thua buồn trở về nhà mình, nó nói hơi muốn bỏ chồng nó, thì mình đừng làm cha mẹ la rầy nó, biểu nó trở về với chồng với con nó mới là phải cho, lẽ nào vợ chồng nó cãng-dãng nhau thì là toan bẻ bắt lại. Ai ở đặng như tôi nói trước đây rẻ nào không kính rẻ nào không phục.

Đây đám xin nhắc lại một lần nữa, như mình sanh con gái ra thì là nhọc lòng hồi thửở nhỏ, cơn đau ốm, khi nó lớn 16-17 tuổi, sự nói nó trắc nết theo trai, giữ gìn hết sức, trông chỗ nào phải đến nói, thì gả; hễ là gả rồi, thì là giao phẩm ấy về tay chú rể, sống

(1) Sĩ nông công thương, câm kỳ thị họa, viên trách bổ mục.

(2) Tiêu, sắc, tài, khí, (từ đồ tường).

Lời rao

Lời nghe cùng các vị điền chủ ở Hàng EMILE PEYSSON ở ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, Saigon, kính tỏ cho các ông hay rằng có bán một thứ thuốc hiệu RATINOL SPÉCIAL để giết chuốc ngoài ruộng MÀ THÔI

Như dùng thuốc nầy thì phải giữ cho khéo, ĐỪNG CHO CÁC LOÀI VẬT TRONG NHÀ ĐỘNG ĐẾN VÌ NÓ THIỆT HẠI LẮM.

ĐỀN LÒA *đôi cô mãn sông,*
hiệu BEST và WIZARD.
Lò tốn đầu.
Không hình hạo,
Sáng trắng ngọc.
Không hay ngươi.
Dễ đốt.
RẺ
Nói Nam kỳ có một mình tiệm
TRẦN-QUANG NGHIỆM
84 đường Espagne Saigon
Các vị lục tỉnh đến mua hột.

Các nhà phú hộ ở nhằm chỗ không có đèn điện khi thì nên mua đèn hiệu TITO LANDI thắp bằng dầu sáng mà dùng.
Đèn nầy tốt hơn các hiệu đèn khác.
Có trữ bán sỉ tại hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4.

Dầu đánh bóng hiệu MIROR là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thờ, nê trược trong xứ thường hay bị ten sét. DÙNG THỬ ĐẾN ÁT CHỊU LIỀN.

Bán lẻ trong cả tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bán sỉ tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER.
Một mình trữ bán
Ở đàng Ohier — SAIGON

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE VNTIGLAIREUX
Của ông Docteur y GUILLIÉ

Từ năm mươi năm nay thuốc ELIXIR có chỉ đường của quan Docteur-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, sau trong TỲ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GAN, LẠNH RUNG, RẾT VỢ DÀ, bước CHỨNG NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH MỘ ĐẠI ĐỊNH CÔN, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÀI TRONG BỤNG

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rất hiệu và rất hiệu nghiệm hơn cho HUYẾT RA TỊNH KHUẾT thường bịnh gốc bởi ĐÀM hay là HẠT phát ra thì uống nó hay lắm

Kẻ kỳ thuốc trị đàm nào trừ không có đến kỳ tên PAUL GAGE thì chớ đừng

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
nếu cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglairaux cầu quan trong-y Guillié.

Chánh chủ trữ thuốc nầy là nhà PHIE GHNI PÉR, chiết lượng ở o chế y danh, đường CHEVALLE ET GERMINON nước bổ cổ ở tại số thành PARIS

Và trong các được PHÒNG đều có bán

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Quan đại-thần chưa kịp kêu tên ai hết thì vua đã thấy mẹ A-lạt-Đình rồi. Vua cảm động vì đã lâu ngày rồi mà bà vẫn bền lòng đến chầu không thôi chi, vua bèn chỉ cho quan đại-thần mà nói rằng : đó, người đờn bà mà quê-nhân nói với khanh là người đó, khanh hãy kêu người, hỏi coi muốn xin việc chi, đặng trẫm phê phán cho rồi. — Quan đại-thần liền chỉ cho quan trường-tòa và bảo đòi người ấy đến gần bệ vua.

Quan trường-tòa bước ra gần mẹ A-lạt-Đình, ra dấu, bà hiểu, bèn đi theo vào gần ngai vua, dừng một bên quan đại-thần.

Mẹ A-lạt-Đình đã tới đó lâu ngày rồi, thấy người ta làm dấ chíp vào bụng rồi, nên khi vào gần bệ vua, bà bèn qui xuống, vạp trán xuống tấm ta-bi trải trước ngai vua, rồi để ý vậy chớ cho tới chứng vua cho phép đứng dậy. Kế vua cho phép, bà đứng dậy cúi mặt xuống đất. Vua hỏi rằng : trẫm thấy khanh mỗi buổi thiết triều đều có đến hầu, vậy khanh có điều chi, hãy tâu ngay đi.

Bà nghe vua nói dứt lời, bà bèn qui xuống một lần nữa rồi mới đứng dậy, tâu rằng : Muôn tâu thành thượng, trước khi hay tỏ dưới bệ rồng việc của thần thiếp xin, là việc hỉ-kỷ, khác lạ hơn thế thường, thần-thiếp vạp đầu xin lượng thánh hải hàm bao dung cho thần-thiếp sao có cã gan, không hỏ mà dám xin điều phi lý. Muôn tâu thành thượng, thần thiếp rung khắp cả mình vì điều hi-vọng của thần thiếp đến mông trông lượng khoan hồng đại đó của thành-thượng.

Vua thấy vậy, không hẳn là việc chi, vua muốn cho bà dạn lời tâu, nên dạy hết thảy những người tại đó lui ra phía ngoài, rồi đóng cửa lại, duy còn có bà, quan đại-thần và đức vua thôi, rồi vua phán rằng : Bây giờ không có ai hết, việc chi khanh hãy tâu đi, không sao mà sợ.

Vua đã rộng ơn với bà như vậy, mà bà cũng chưa vững lòng, bà tâu rằng : Muôn tâu thành thượng, xin thành thượng, như đều thần thiếp xin trái ý thành thượng, thành thượng cũng rộng lòng hứa trước rằng thành thượng sẽ xá tội cho thần thiếp, không chấp nhứt chi hết, thần thiếp mới dám mở miệng mà xin.

Đức vua thấy bà sợ và nài lắm như vậy, nên cũng chiu theo, phán rằng : đều việc của khanh tâu trái ý qua nhân thế nào, qua nhân cũng hứa trước rằng bảy giờ dầy qua nhân đã xá tội cho khanh, không đều chi xảy đến cho khanh đâu, khanh hãy dạn lòng mà tâu đi.

Mẹ A-lạt-Đình phòng được các đều rồi, vì bà sợ vua nổi giận mà sanh việc chẳng may, bà chắc mình khỏi phải oan họa chi, bà bèn tâu thiệt hết đầu đuôi tự sự, từ khi A-lạt-Đình thấy được chàng chứng gương mặt của công-chúa, mà nãy sanh ra nơi lòng chàng một cái si tình rất mạnh mẽ, đến đỗi dám quên thử bậc của mình, mà nói với bà, một hai cũng phải làm làm sao cưới cho đặng công-chúa ; bà dần giải đến đều cho chàng nghe, mà chàng thì nghe còn cái si tình của chàng nó không chịu nghe, nó dục bà phải làm sao cho toại chí mới được, bằng không ắt phải ủy mạng. Nói rồi bà lại tiếp rằng: Muôn tâu thành thượng, hồi rủa đó nên con thần-thiếp quyết xin thần thiếp đến ra mắt thành thượng mà xin cầu thân cùng công-chúa, nó ép buộc thần thiếp, tùng lắm, thần thiếp phải liều mạng đến đây, thần thiếp vạp đầu muôn lạy thành thượng, xin mở lượng hải hàm xá tội vô lễ của thần thiếp, và của con thần thiếp cả gan dám vược bực xin đều quá với như vậy.

Đức vua im lim nghe hết các lời xin của mẹ A-lạt-Đình, vua không có mỏi chi nỗi giận hết. Mà trước khi vua trả lời về đều bà xin, thì vua hỏi bà, vậy chớ giống chi bà xách mà gởi trong khăn trắng đó. Bà nghe vua hỏi, bà bèn lấy cái chậu bà để dưới chơn bệ rồng trước khi bà qui xuống đó, bà mở khăn ra rồi đưng chậu lên cho vua.

Bà dưa lên, vua thấy liền lấy làm lạ lùng, vì trong chậu đó đựng rất nhiều ngọc quí, chói lòa ra, ngọc fy qui lắm và lại lớn hột, xưa nay vua chưa thấy thứ ngọc nào mà đảm bì. Vua thấy bà đưa cái chậu lên, vua sửng sờ ngó ngay hồi lâu, không nói rằng chi hết. Chừng vua sực tỉnh lại, vua mới đưa tay ra vói tiếp lấy chậu ngọc, và rất mãng mà la rằng : cha chã là tốt! cha chã là qui! rồi vua lấy từ cục ngọc mà coi, lật qua lật lại mấy chỗ chói lòa hơn, coi hết những ngọc trong chậu rồi, vua bèn day qua quan đại-thần, chỉ cái chậu mà nói rằng: Khanh hãy coi chậu ngọc nầy coi có phải là trên đời không đâu còn có của qui hơn nữa.

— Quan đại-thần tâu : thật y như lời bệ hạ phán. — Vua nói : của vô giá như vầy dáng đến trăm, khanh tưởng là sao ? trẫm có nên gã con gái trẫm cho người dáng của nầy cho trăm chăng ?

(Sau sẽ tiếp theo).

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PARFUMERIE · SPÉCIALITÉS · L. SOLIRÈNE · LABORATOIRE · PRODUITS CHIMIQUES · PHOTOGRAPHIE · PHARMACIE PRINCIPALE · DROGUERIE · FONDÉE en 1865 · HERBORISTERIE · ACCESSOIRES · SAIGON · BANDAGES

MAISON DE PREMIER ORDRE

Tại hãng EMILE PEYSSON

ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có bán đủ đồ cho đồng-bang ta dùng. Hàng hóa đã tốt mà giá lại rẻ lắm, chẳng hãng nào bì kịp. Lục-châu qui-vị nào muốn mua đồ chi thì xin mới đến hãng hay là viết thơ thì sẽ được vừa lòng.

Có bán đèn TITO-LANDI, — *đồ sơ-mi, cà-ra-oách, nón đủ thứ, giày vớ cho người lớn và con nít, dầu thơm, đồ để đi đường, quần áo cho con nít, đồ dùng hoa hình, hộp họa hình* « La nouvelle Chambre claire universelle » *đồ để chơi Tennis, đá banh,* thuốc giết chuộc ngoài đồng Ratinol spécial. — Rượu chác đỏ và trắng bàn nguyên thùng hiệu Vins Bermond de Bordeaux.

SAIGON — IMPRIMERIE REY, CURIOL & Cie — TIRAGE 2,500 EXEMPLAIRES — L'Administrateur-Gérant : NGUYỄN-VĂN-VÀNG

Certifié le Gérant à 4548 ex
Saigon le 14 Décembre 1921